

ASUINALUEIDEN
KEHITTÄMISOHJELMA
2013-2015

TÄYDENTÄMÄLLÄ TIIVISTÄ JA TOIMIVAA KAUPUNKIRAKENNETTA – TÄYDENNYSRAKENTAMISEN RATKAISUT JA ETENEMISPOLUT

KESKIVIIKKO 28.5.2014 KLO 9.00-16.00
HOTEL ARTHUR, JUHLASALI, VUORIKATU 19, HELSINKI

Kaupunkien rakennetun ympäristön sisällä ja reunamilla vallitsevan aukkoisen kaupunkirakenteen täyttämiseen, liikenneverkon varrelle ryhmittymiseen ja keskusta-alueiden tiivistämiseen on pyritty vastaamaan täydennysrakentamisen malleilla. Hienot visiot ja ideat eivät käytännössä usein toimi tai jonkin alueen tiivistyminen ja rakentuminen on ennakoitua paljon hitaampaa ja vaatii monitoimijaista ratkaisuetta. **Valtakunnallinen MAL-verkosto** ja **Asuinalueiden kehittämishjelma 2013-2015** järjestävät yhdessä koko päivän seminaarin, jossa täydennysrakentamisen teemoihin pureudutaan sekä käytännön vahvasta kokemuspohjasta että tutkimuksellisin keinoin. Kommenttinsa antavat myös ympäristöhallinnon edustajat.

Päivän alustuksissa ja keskusteluissa pohditaan **täydennysrakentamisen malleja ja ratkaisuja kaupunkialueiden tiivistämisessä**, täydentävän ja tiivistävän rakentamisen pullonkauloja ja onnistumisia, sekä esimerkkien valossa käytännön kokemuksia ja jatkokehittelyn tarpeisiin. Iltapäivällä seminaari täydentyy työpajaosuudella, jossa jakaannutaan neljään teemoitettuun ryhmään keskustelemaan kustakin täydennysrakentamisen osa-alueesta yksityiskohtaisemmin. Kokemuksellisen oppimisen lisäksi päivän tavoitteena on tunnistaa osapuolten ja toimijoiden tarpeet jatkokehittelyyn ja hankeaihioksi.

Lisätiedot ja tiedustelut

ARA/ Asuinalueiden kehittämishjelma 2013-2015:

Hanna Dhalmann, hanna.dhalmann@ara.fi; 029 525 0851

www.ara.fi

MAL-verkosto:

Kati-Jasmin Kosonen, kati-jasmin.kosonen@tampereseutu.fi, 040 195 2852

Tero Piippo, tero.piippo@tampereseutu.fi, 0400 388 735

www.mal-verkosto.fi

Tilaisuus on avoin ja maksuton.

Ilmoittautumiset ja osallistumiseen liittyvät tiedustelut Hanna Dhalmannille (ARA).

OHJELMA

- 9.00 Aamupala ja kahvit/teet
- 9.30 **Tilaisuuden avaus**, *Laura Hassi, asumisen asiantuntija, Suomen Kuntaliitto*
- 9.40 **Kaupunkirakenneosio: Miten kaupunkirakennetta tiivistetään kestäväällä tavalla kansainvälisten esimerkkien valossa?**
Puheenjohtajana yliarkkitehti Ritva Laine, Suomen Kuntaliitto
* Kolmen kaupunkijärjestelmän mallilla tunnustetaan, arvotetaan ja tuotetaan
Leo Kosonen, kaupunkitutkija; City Fabrics
* Smart growth - mitä voisimme oppia amerikkalaisesta tiivistämisen mallista?
Markku Norvasuo, tutkija, Aalto-yliopisto, YTK
* Suunnittelu- ja osallistumismenetelmät sekä lähiympäristön laatu täydennysrakentamisessa, *Timo Saarinen, yliarkkitehti, Ympäristöministeriö*
- 11.00 Hotelli Arthurin kokouslounas (tarjotaan)
- 11.45 **Kaupunkikehitysosio: Täydennysrakentaminen kaupunkien tiivistäjänä**
Puheenjohtajana Jarmo Linden, johtaja, ARA
* Maakuntalähiön täydennys- ja lisärakentamisen taloudellishallinnolliset edellytykset,
Sari Hirvonen-Kantola, EHED-hanke, tutkijatohtori, Oulun yliopisto
* Täydennysrakentamisen haasteet ja ratkaisut pääkaupunkiseudulla, yhteydet kaupunki- ja seutustrategioihin, *Mari Siivola, yleiskaavapäällikkö; Vantaan kaupunki*
* Kaupungin täydentäminen ja liikenteen linjaukset, *Taru Hurme, suunnittelujohtaja, Tampereen kaupunki*
* Kokemuksia keskustan ja alakeskusten kehittämisestä täydentämällä ja tiivistämällä,
Ari Juhanila, asuntoasiainpäällikkö, Lahden kaupunki
* Kulttuuri- ja asuntonministeri Pia Viitasen puheenvuoro
Keskustelu
- 13.30 **Kaupunkisuunnitteluosio: työpaja** (ennakkoilmoittautuminen, kahvit ja teet työskentelyn lomassa)
- Suunnitteluesimerkkejä ja ratkaisumalleja seuraavissa teemoissa ja ryhmissä:**
- I Taloudelliset reunaehdot ryhmä:** Täydennysrakentamisesta asunto-osakeyhtiöille/rakennusliikkeille koituvan taloudellisen hyödyn arviointi ja kustannevaikutukset
- II Palvelut ja kaupan työpaikat ryhmä:** Vähittäiskaupan ja työpaikkojen sijoittuminen, kaupunkiseutujen monikeskuksinen palvelurakenne
- III Pysäköintiratkaisut ryhmä:** Pysäköintiratkaisut ja -normit täydennysrakennuskohteissa
- IV Viherympäristöryhmä:** Viherympäristön merkitys täydennysrakentamisessa, neuvottelumenettelyt, viherkerroinmenetelmä
- 15.30 **Yhteiskeskustelu, ryhmien yhteenvedot**
- 16.00 **Seminaarin lopetussanat**, *Jarmo Linden, johtaja, ARA*

Työpaja: Suunnitteluesimerkkejä ja ratkaisumalleja, klo 13.30-15.30

Työpaja osiossa jakaannutaan 4 ryhmään. Jokaisessa ryhmässä on 1-2 pyydettyä alustusta ja ohjattua keskustelua. Ryhmien keskusteluista kootaan muistiot, joita hyödynnetään MAL-verkoston ja Asuinalueiden kehittämissuunnitelman jatkotyössä. Kokemuksellisen oppimisen lisäksi päivän tavoitteena on tunnistaa osapuolten ja toimijoiden tarpeet jatkokehittelyyn ja hankeaihioksi.

Työpaja jakaantuu seuraaviin alaryhmiin:

I Täydennysrakentamisen taloudelliset reunaehdot ryhmä

Täydennysrakentamisesta koituvan taloudellisen hyödyn arviointi ja kustannevaikutukset.

*Segregaation ehkäiseminen ja alueen elinvoimaisuuden lisääminen uudistavan aluekehittämisen avulla (SEULI) -hanke: Täydennysrakentamisen vaikutus asuntojen hintoihin,

Jaakko Vihola, tutkija & Antti Kurvinen, tutkija, TTY

*Kaupunkikeskustan täydennysrakentamisen haasteet – case Oulu,

Jukka Laaksonen, arkkitehti SAFA, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy

II Palveluryhmä – palvelut ja kaupan työpaikat

Palvelutarjonnan kehitys täydentyvillä alueilla, vähittäiskaupan ja työpaikkojen sijoittuminen, kaupunkiseutujen monikeskuksinen palvelurakenne.

*Keskusta-alueet ja vähittäiskauppa kaupunkiseuduilla,

Antti Rehunen, erikoistutkija & Ville Helminen, ryhmäpäällikkö, Syke

*Ostarit ja yhteisökeskukset palvelukeskuksina, *Pasi Mäenpää, tutkija, HY*

III Pysäköintiratkaisut ryhmä

Pysäköintiratkaisut ja -normit täydennysrakentamiskohteissa, uudentyyppiset ratkaisut, joukkoliikenteen palvelutaso vs. pysäköinti, kaupunkiesimerkit.

*Pysäköintiratkaisut ja -normit täydennysrakennuskohteissa, *Hanna Kalenoja, tutkimuspäällikkö*

Liikenteen tutkimuskeskus Verne, TTY

IV Viherympäristöryhmä

Viherympäristön merkitys täydennysrakentamisessa, neuvottelumenettelyt, viherkerrointarkastelut.

*Kaukovainion kestävä tulevaisuus (KAKETSU): Green Factor -työkalun kehittäminen vanhoille, täydennysrakennettaville alueille - Case Kaukovainio, *Pirjo Siipola, yliopettaja, Oulun amk*

*Viherrakenne ja täydennysrakentaminen – Jyväskylän esimerkkejä yleiskaavasta asemakaavoitukseen, *Mervi Vallinkoski, maisema-arkkitehti, Jyväskylän kaupunki*